

PS-VI.431.3.3.2020.AK

Pani
Jolanta Pilcek
Dyrektor
Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1”
w Morągu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.123.2020 z dnia 17 lutego 2020 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Aleksandra Kwiatkowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Iwona Czmochowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu, ul. Żeromskiego 19, 14-300 Morąg.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 26 lutego i zakończono w dniu 28 lutego 2020 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka / Dom / Jednostka / Jednostka kontrolowana - co oznacza: Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu,
- 2) Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor kontrolowanej Jednostki - co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu, panią Jolantę Pilcek,
- 3) Wicedyrektor / Wicedyrektor Placówki /Wicedyrektor kontrolowanej Jednostki - co oznacza: Zastępcę Dyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu, panią Ewę Wiśniewską,
- 4) pracownicy pedagogiczni - co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w Placówce do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
- 5) pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione w Placówce do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy,
- 6) Regulamin Placówki / Regulamin – co oznacza Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Jolanty Pilcek - Dyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu.

Ustaleń dokonano w oparciu o: rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz pracownikami pedagogicznymi, analizę akt osobowych pracowników, wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana jednostka jest niepubliczną, całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków. Organem prowadzącym placówkę na zlecenie Powiatu Ostródzkiego jest Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin z siedzibą w Morągu, ul. Żeromskiego 19, 14-300 Morąg.

W okresie objętym kontrolą działalność Placówki określały:

- *Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu z dnia 06.08.2018 r.*,

- *Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu z dnia 09.12.2019 r.*,

zatwierdzone przez Dyrektora i Prezesa Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin **/akta kontroli str. 2-19/**. Kontrolujący stwierdzili, że w ww. *Regulaminach* wskazano zakresy zadań osób zatrudnionych do pracy z dziećmi, nie wnieśli uwag do ich treści.

Według wykazu wychowanków, stanowiącego **akta kontroli str. 20**, w dniu podjęcia czynności kontrolnych w Placówce umieszczonych było 14 wychowanków.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zweryfikowania zgodności zatrudnienia Dyrektora oraz pozostałych pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry, zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą.

W badanym okresie Jednostką kierował zatrudniony w wymiarze ¼ etatu Dyrektor, przy wsparciu Wicedyrektora. Osoba zatrudniona na stanowisku Wicedyrektora w ramach ½ etatu pełniła w tej Placówce funkcję wychowawcy koordynatora, natomiast zadania Wicedyrektora wykonywała według potrzeb **/akta kontroli str. 21-23/**. Na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudnionych było łącznie 10 osób (z czego 1 osoba w dacie kontroli już niepracująca) w tym:

- Lider/wychowawca koordynator – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- wychowawcy koordynatorzy – 2 osoby, łącznie w wymiarze 2 etatów,
- młodszy wychowawca – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- pedagog – 1 osoba, w wymiarze ¼ etatu,
- psychologowie – 3 osoby, w tym 2 osoby łącznie w wymiarze 1 ½ etatu i 1 osoba świadcząca usługi psychologiczne w ramach umowy o świadczenie usług **/akta kontroli str. 21-27/**.

Na stanowisku pracowników niepedagogicznych w wymiarze ¼ etatu zatrudniano 1 osobę, pełniącą funkcję głównej księgowej. Pozostali pracownicy administracyjni i niepedagogiczni zatrudnieni byli w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu **/akta kontroli str. 28/**.

Ustalono, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-2 i 6 ustawy, tj. posiadał odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że jest zdolny do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą. Analiza wykazała również stosowne potwierdzenia spełniania przez ww. Dyrektora wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy, tj. że:

- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niego wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Stwierdzono, że wszyscy pracownicy pedagogiczni, spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie oraz stosowne oświadczenia o spełnieniu wymogów zawartych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy.

Ponadto, zarówno kadra pedagogiczna jak i niepedagogiczna oświadczyła, że w okresie podlegającym kontroli nie zostało przeciw nim wszczęte postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego (dot. art. 98 ust 5 ustawy). Każda zatrudniona osoba zobowiązała się w formie pisemnej do niezwłocznego poinformowania Dyrektora, jeśli w powyższym zakresie sytuacja ulegnie zmianie.

Zgodnie z art. 99 ust. 5 ustawy w placówce opiekuńczo-wychowawczej w razie potrzeby mogą być zatrudnione osoby do obsługi i administracji, w stosunku, do których stosuje się zapisy wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 3 oraz 4 ustawy. W toku czynności kontrolnych ustalono, że ww. pracownicy niepedagogiczni posiadali oświadczenia potwierdzające, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono również, że zatrudnieni przez Dyrektora pracownicy posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, o czym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, pracownicy pedagogiczni mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z wyjaśnień Dyrektora, stanowiących **akta kontroli str. 29** wynika, że „(...) wszystkie osoby pracujące z dziećmi mogą zawsze zgłosić swój problem, jeżeli taki występuje, bezpośrednio do dyrektora albo mogą liczyć na wsparcie i pomoc pedagoga placówki lub psychologów, którzy zawsze chętnie wspierają pracę wychowawców. Ponadto każdy wychowawca przynajmniej raz w roku ma możliwość skorzystania z dodatkowych szkoleń, które organizuje placówka. Tematyka tych szkoleń jest dostosowywana do potrzeb pracowników, którzy sami mają możliwość wyboru tematyki szkoleń doksztalcających. W roku 2019 zorganizowaliśmy szkolenie z zakresu wypalenia zawodowego oraz dodatkowo wychowawcy mieli możliwość praktycznej nauki z zakresu pierwszej pomocy dla pracowników oraz wychowanków, podniosło to ich kompetencje i zapewne pomoże w pracy z dziećmi. Należy również podkreślić fakt, że każdy pracownik naszej placówki może zawsze osobiście albo nawet telefonicznie zgłosić problem lub

prosić o wsparcie, które zawsze otrzyma. Wszystkie wątpliwości, rozterki bądź problemy staramy się rozwiązywać i pomagać w miarę możliwości”.

Pracownicy pedagogiczni w rozmowach z kontrolującymi wskazywali, że nie doświadczyli do tej pory zjawiska wypalenia zawodowego, a wykonywana praca dawała im satysfakcję. Nie korzystali także z poradnictwa w tym zakresie, gdyż udzielali sobie w razie potrzeby wzajemnego wsparcia i pomocy. W razie potrzeby mogli liczyć także na pomoc ze strony Dyrektora oraz pedagoga i psychologa zatrudnionego w Placówce. Potwierdzili także fakt, iż Dyrektor zapewniał im udział w szkoleniach wzmacniających i podwyższających ich kompetencje zawodowe, zgodnie ze zgłaszanymi przez nich potrzebami **/akta kontroli str. 30-33/**.

Zgodnie z wykazem, stanowiącym **akta kontroli str. 21-27**, pracownicy pedagogiczni, jak również Dyrektor uczestniczyli w okresie objętym kontrolą w następujących szkoleniach podwyższających i wzmacniających ich kompetencje zawodowe:

- *Relacja wychowawca-wychowanek w procesie budowania więzi;*
- *Jak pracować z agresywnym nastolatkiem;*
- *Przemoc seksualna wobec dzieci. Problem wykorzystywania seksualnego;*
- *Szczególne potrzeby dzieci w pieczy zastępczej;*
- *Pomoc dziecku z rodziny z problemem przemocy, współpraca między instytucjami, procedury postępowania w przypadkach kryzysowych dotyczących małoletnich dzieci ich rodziców, formy pomocy dzieciom i dorosłym w realizowaniu swoich obowiązków;*
- *Moduł I: Nauczanie pierwszej pomocy dla pracowników oraz wychowanków.*
Moduł II: Zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników placówki.
Moduł III: Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji, ochrona danych osobowych;
- *Zrozumieć dziecko z RAD (Reaktywne zaburzenia przywiązania);*
- *Trener umiejętności społecznych, TUS SST;*
- *I stopień TSR;*
- *Odkrywanie techniki uważności.*

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniach 26-28 lutego 2020 r. indywidualne rozmowy kierowane z sześcioma wychowankami na temat jakości sprawowanej opieki **/akta kontroli str. 34-39/**. W dacie przeprowadzania czynności kontrolnych w Placówce przebywało jedenaścioro wychowanków, natomiast troje pozostawało w tym czasie w internacie. Dwoje wychowanków nie wyraziło zgody na przeprowadzenie z nimi rozmowy.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wychowankowie na ogół pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach, specjalistach pracujących w Placówce oraz Dyrektorem Domu. Potwierdzili, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc zarówno wychowawców jak i psychologa. Twierdzili, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do wychowawcy, psychologa czy Dyrektora nie otrzymali jej. Dzieci nie zgłaszały na ogół uwag w zakresie jakości opieki sprawowanej w Placówce. Natomiast jeden z wychowanków zgłosił kontrolującym problem nieodpowiedniego traktowania, tj. naruszania nietykalności cielesnej ze strony starszego wychowanka tej Placówki. Sprawa ta została niezwłocznie poddana przez kontrolujących analizie, wyjaśnieniu z wychowawcą oraz Dyrektorem i zaprotokołowana **/akta kontroli str. 40-57/**. Z zebranych dowodów nie wynika, aby pracownicy Domu dopuścili się zaniedbania lub zaniechali udzielenia chłopcu pomocy i wsparcia. Zaistniała sytuacja nie miała wpływu na ocenę działalności Placówki pod kątem przedmiotu kontroli.

Ponadto starsi wychowankowie w toku kontroli zgłosili potrzebę zwiększenia wsparcia ze strony psychologa. Wskazano Dyrektorowi i uwrażliwiono psychologa na zasygnalizowaną podczas rozmów potrzebę ze strony wychowanków. Dyrektor w pisemnym wyjaśnieniu, stanowiącym **akta kontroli str. 56-57**, wskazała, że „(...) każde dziecko młodsze i starsze ma możliwość skorzystania z indywidualnych zajęć ze specjalistami – psycholog, pedagog z naszej placówki. Młodzież zawsze może liczyć na wsparcie dyrektora i wychowawców placówki. Posiadają również nasze prywatne numery telefonów do kontaktu indywidualnego, z czego bardzo często korzystają. Na prośbę wychowanków zgłaszających zapotrzebowanie na zwiększenie wsparcia i pomocy specjalisty, terapeuty, psychologa, pedagoga będą organizowane we współpracy z psychologiem placówki zajęcia grupowe”.

5. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę pozytywne wyniki ustaleń w zakresie podlegającym kontroli nie wnosi się uwag. Jednakże, mając na względzie zgłoszone przez dzieci potrzeby, rekomenduje się zwiększenie dostępności wsparcia psychologa dla wychowanków Placówki oraz poszerzenie działań wychowawców jak i specjalistów pracujących z dziećmi, w zakresie monitorowania zachowań wychowanków i ich relacji interpersonalnych.

6. Zalecenia

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-
MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie

Aleksandra Kwiatkowska – główny specjalista

Iwona Czmochońska – główny specjalista